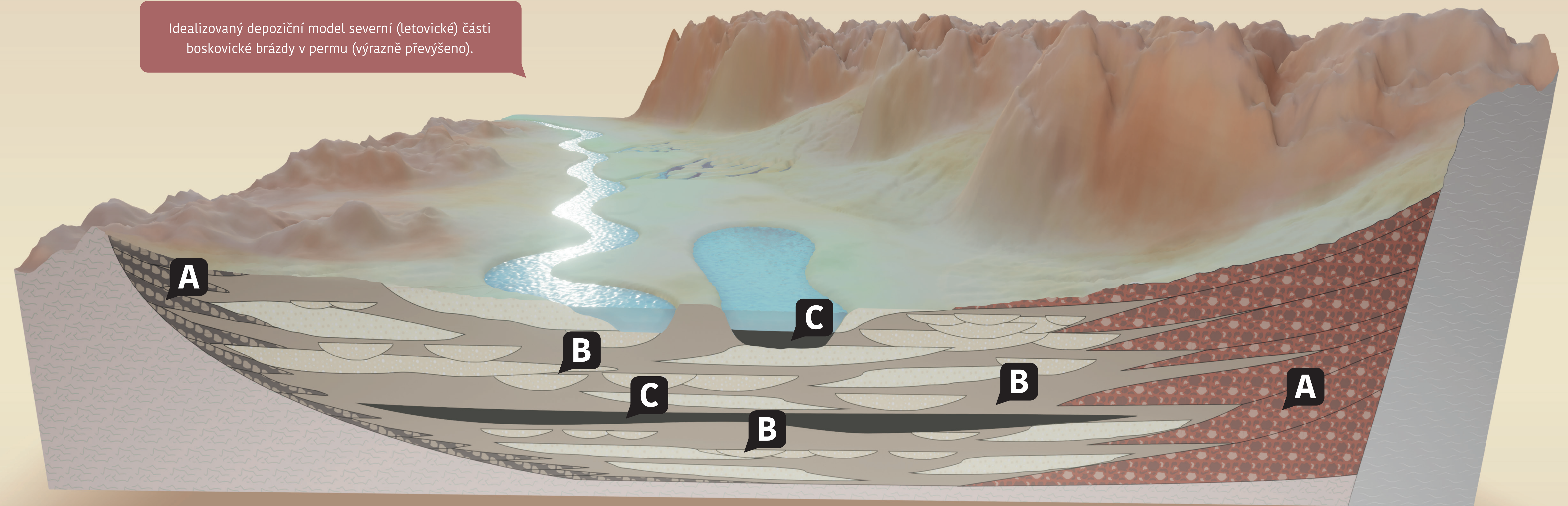

Boskovická brázda v permu

V pozdním karbonu a raném permu probíhala nejdelší a nejrozsáhlejší fanerozoická doba ledová a vznikala superkontinent Pangea. Boskovická brázda se nacházela v tropických až subtropických šířkách a její sedimenty zachycují jak dramatické změny podnebí, tak i vrcholící horotvorné procesy variského vrásnění. Humidní klima typické pro karbon se na jeho konci a dále v permu stávalo sušším. Aridní období byla cyklicky přerušována periodami zvýšené vlhkosti se značným vegetačním rozvojem. Tyto klimatické výkyvy jsou zaznamenány ve vývoji vnitropánevních facií boskovické brázdy.

V permu převládají červené fluviální sedimenty suchých období, které se střídají s méně mocnými sledy šedých jezerních sedimentů humidnějších období. Tektonický neklid spojený s rozpadem vyvrásněného variského horstva a zaklesáváním asymetrické příkopové pánve dokládají mocné uložení aluviálních vějířů při východním okraji pánve.

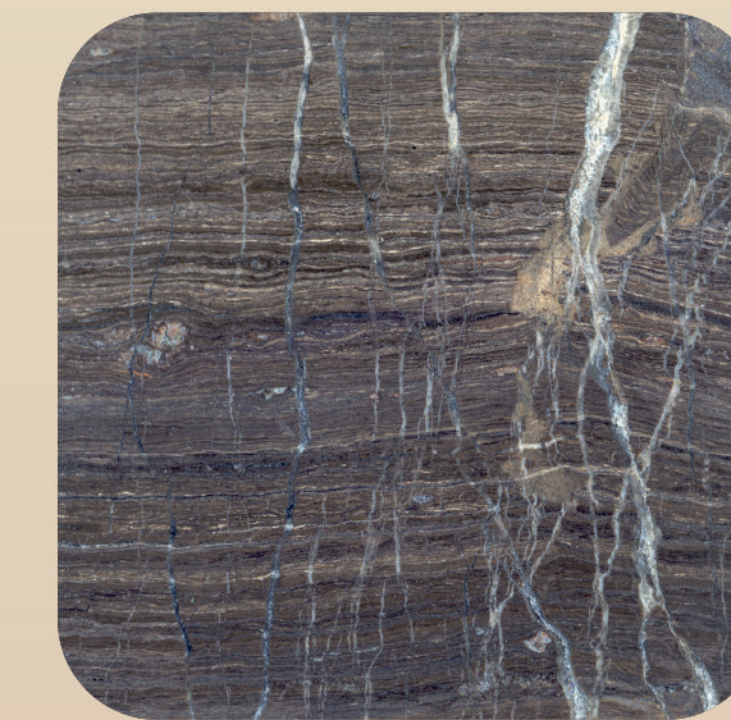
A - ALUVIÁLNÍ SEDIMENTY

Špatně vyříděné uložení, které prošly krátkým a rychlým transportem z prudkých svahů pohoří do vějířů nebo planin při úpatí hor. Na východním okraji boskovické brázdy takto vznikaly rokytenské slepence. Ty se zde usazovaly po celou dobu vyplňování pánve, při jejím zaklesávání podél zlomu. Aluviální sedimenty západního okraje pánve, který nebyl tektonicky omezený, jsou balínské slepence.

B - FLUVIÁLNÍ SEDIMENTY

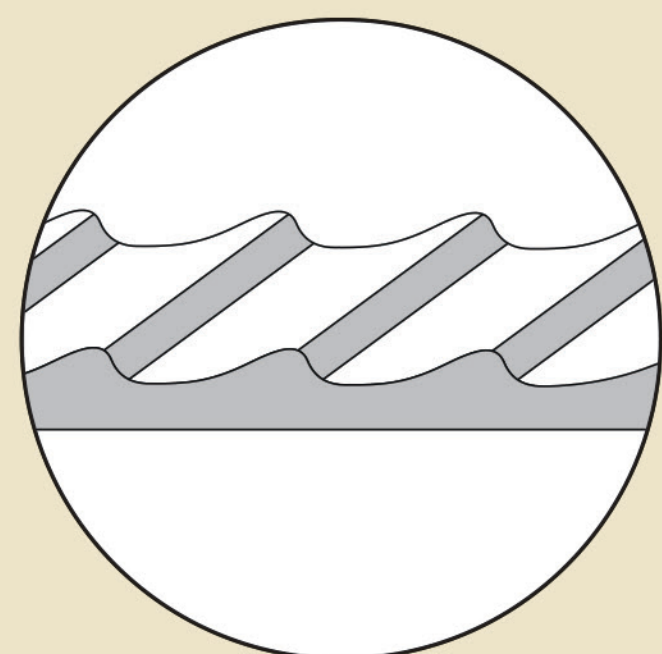
Ve středu boskovické pánve převažují sledy červených pískovců, prachovců a kalovců uložených centrální meandrující řekou a divočími říčkami. V říčních korytech docházelo především k ukládání těles pískovců, zatímco mimo koryta se na záplavových plošinách usazovaly pískovce, prachovce a kalovce.

C - JEZERNÍ SEDIMENTY

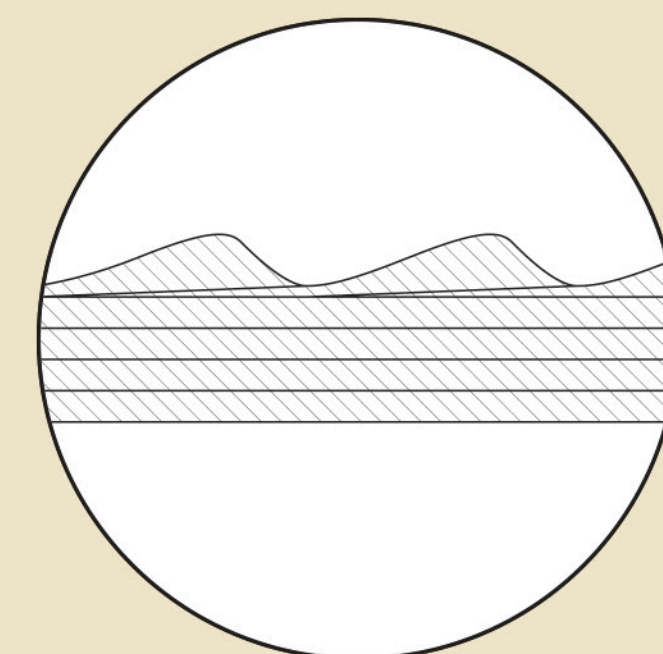
Tělesa šedých jezerních uložení mají mocnost v prvních metrech až desítkách metrů. Jedná se o kalovce, prachovce, pískovce, a také jílovité vápence, pelokarbonáty, které jsou silně bitumenní. Pelokarbonáty a jílovce obsahují místy velmi hojné a dobře zachovalé fosilie permských rostlin, ryb, čtvernožců a hmyzu, kterými je lokalita Obora proslulá.

TEXTURY INDIKUJÍCÍ ZPŮSOB VZNIKU SEDIMENTU

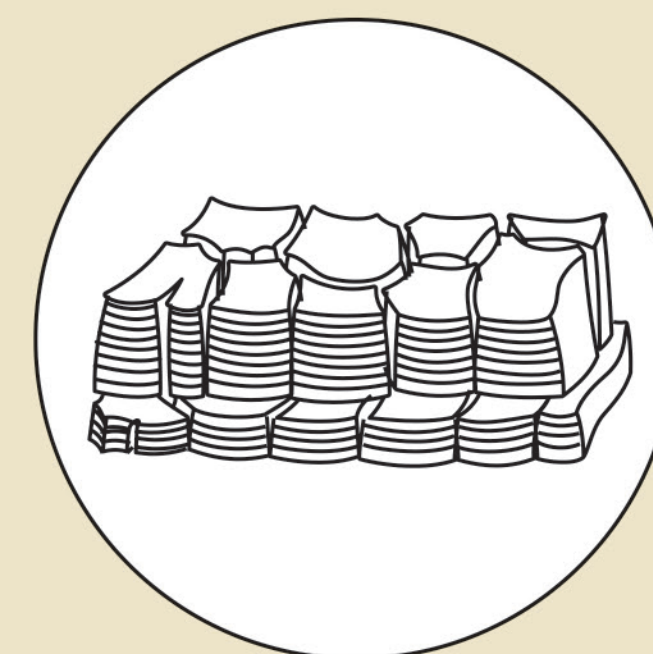
ČEŘINY

Čeřiny vznikají erozní a depoziční činností proudící vody nebo větru. Méně prudký hřbet čeřiny je prouděním erodován, zatímco uvolněné částice se znovu usazují na strmějším čeřinovém svahu. Čeřina je tak neustále v pohybu souhlasně se směrem proudění, který tak lze rekonstruovat.

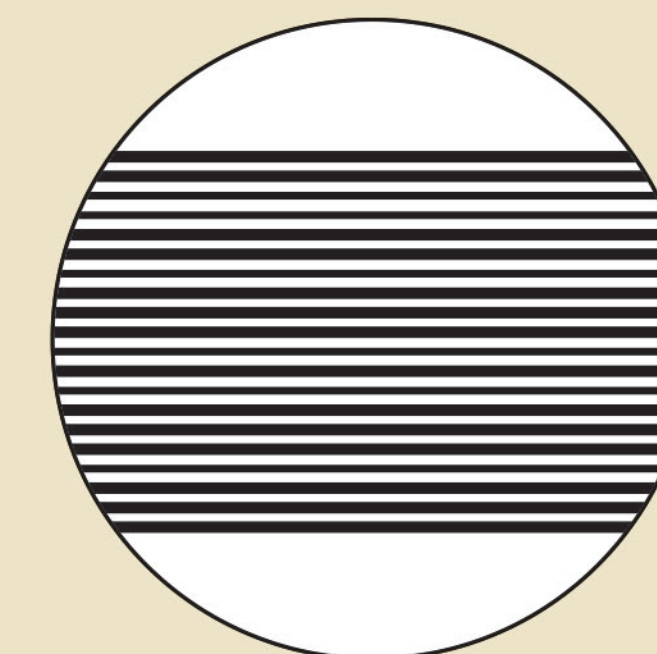
ŠIKMÉ ZVRSTVENÍ

Šikmé zvrstvení je zobrazením čeřin v příčném řezu, tedy kolmo k průběhu vrstvy. Rozlišujeme dva typy šikmého zvrstvení – planární a výmolové. Oba typy jsou utvářeny proudy jak divočích, tak meandrujících řek. Šikmé zvrstvení větších velikostí vzniká ve větších objektech, v dunách.

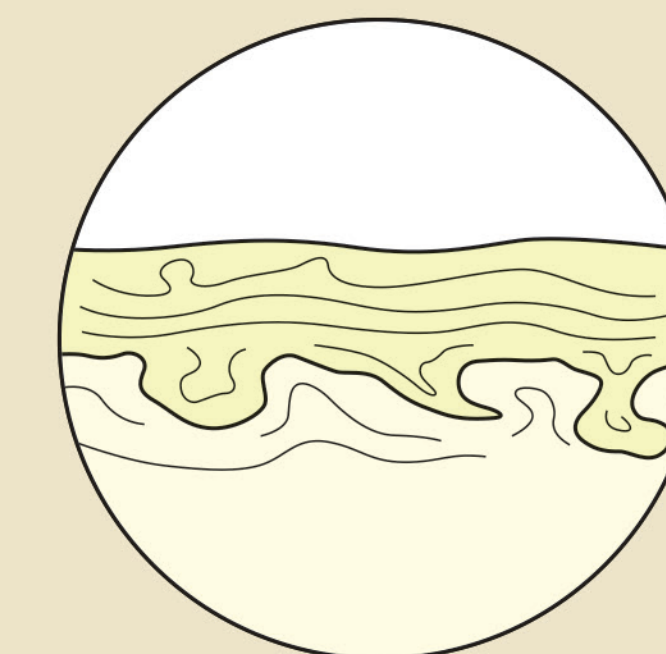
BAHENNÍ PRASKLINY

Tyto textury jsou indikátory vnoření sedimentu z vody. Jíly, dřívě nasycené vodou, jsou v suchém prostředí vysoušeny, přičemž ztráta vlhkosti způsobuje zmenšení jejich objemu. Důsledkem je smrštění jílu a utvoření mělkých prasklin vymezujících nedokonalé polygonální tvary.

LAMINITY

Laminat je sedimentární hornina tvořená velmi tenkými vrstvičkami s mocností v řádu milimetrů – laminami. Laminaty běžně vznikají při pomalé sedimentaci v málo prokysličeném prostředí, například na dnech jezer, kde se sezónně střídá usazování jílu a prachu. Můžou vznikat také činností mikrobů.

VTISKOVÉ TEXTURY

Jedná se o boulovité textury na vrstevních plochách vznikající velmi krátce po uložení sedimentu. Pokud je na vodou nasáklý, plastičtější materiál uložený sediment s výrazně vyšší hustotou, stává se vrstva měkkého sedimentu nestabilní a dochází k zabořování těžšího materiálu.